

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 1Co/257/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7713205487
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Cakoci
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7713205487.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Cakociho a sudcov JUDr. Adriany Murínovej a JUDr. Petra Tutka v právnej veci žalobcu Q. R., nar. XX.X.XXXX, bytom U. M. XXX, zastúpeného JUDr. Jankou Vasiľovou, advokátkou advokátskej kancelárie so sídlom v Humennom, Kudlovska 1 proti žalovanej X. L., nar. XX.X.XXXX, bytom B., I. XXXX/X, zastúpenej JUDr. Martinom Kostrejom, advokátom advokátskej kancelárie so sídlom v Michalovciach, Kpt. Nálepku 8, o zaplatenie 2.625,19 eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce zo dňa 5.11.2014 č.k. 16C/100/2013-71 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalovanej priznáva plnú náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a tohto zaviazal nahradiť žalovanej trovy konania vo výške 730,06 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
2. Týmto rozsudkom rozhodol súd prvej inštancie o nároku žalobcu na zaplatenie sumy 2.625,19 eur, ktorej sa voči žalovanej domáhal titulom vrátenia pôžičiek.
3. Rozsudok odôvodnil súd prvej inštancie tým, že na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalobca uplatňuje svoj nárok titulom vrátenia pôžičky, ktorú mal žalovanej podľa jeho tvrdení odovzdať dňa 25.9.2009 v hotovosti a to v dvoch sumách - jedenkrát 270,00 eur a druhýkrát 20.000,- Kč (775,19 eur), a to bez prítomnosti svedkov, na základe ústnej dohody, v ktorej sa mal podľa jeho tvrdení so žalovanou dohodnúť, že táto mu peniaze vráti do 2 rokov, čo však neurobila. Súd poukázal na stanovisko žalovanej, ktorá poprela uzavretie akejkoľvek dohody o pôžičke so žalobcom, ako aj skutočnosť, aby jej tento niekedy požičal akúkoľvek sumu. V konaní vzniesla námietku premlčania, a preto súd prvej inštancie sa prioritne zaoberal oprávnenosťou tejto námietky a dospel k záveru, že táto je dôvodná. Konštatoval, že žalobca nepreukázal existenciu dohody o tom, aby pôžička, ktorú v konaní uplatňuje mu mala byť vrátená do 2 rokov, preto súd v zmysle ust. § 563 Občianskeho zákonníka vychádzal zo záveru, že žalovaná bola povinná pôžičku vrátiť prvého dňa potom, čo ju o to mohol žalobca požiadať. Za tento deň považoval 25.9.2009, kedy mali byť uvedené pôžičky podľa žalobcu poskytnuté a mal za to, že odvtedy uplynula žalobcovi trojročná premlčacia lehota podľa § 101 Občianskeho zákonníka, dňa 25.9.2012 a keďže žaloba bola podaná až po jej uplynutí 8.4.2013, preto súd nárok žalobcu v zmysle § 100 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka vyhodnotil ako premlčaný a z tohto dôvodu žalobu v tejto časti ohľadne zaplatenia sumy 270,00 eur a 20.000,- Kč zamietol.

4. Ohľadne nároku na vrátenie ďalšej pôžičky v sume 580,00 eur a 1.000,00 eur, žalobca uviedol, že uvedené pôžičky poskytol žalovanej poštovou poukážkou dňa 18.1.2010 v sume 580,00 eur a 8.3.2010 v sume 1.000,00 eur, čo aj preukázal poštovými poukážkami. Z obsahu týchto poštových poukážok súd vyvodil, že tieto zasielal na adresu žalovanej otec žalobcu W. V. - R.. Žalovaná poprela pravdivosť tvrdení aj ohľadne tejto pôžičky a potvrdila síce, že otec žalobcu na jej adresu uvedené sumy zaslal, išlo však o peniaze, ktoré boli určené pre žalobcu na zakúpenie motorového vozidla. Aj v tejto časti žalovaná vzniesla námietku premlčania poukazujúc na to, že pokiaľ žalobca tvrdí, že ide o pôžičky od neho, v takom prípade mu uplynula premlčacia trojročná lehota. Aj túto námietku premlčania súd prvej inštancie s poukazom na § 101 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyhodnotil ako dôvodnú majúť za to, že v prípade sumy 580,00 eur uplynula premlčacia lehota dňa 8.1.2013 a v prípade sumy 1.000,00 eur dňa 8.3.2013 a žaloba bola v oboch prípadoch podaná po ich uplynutí až 8.4.2013. Z tohto dôvodu zamietol žalobu aj v tejto časti. Rozhodnutie o trovách konania založil na ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnej žalovanej priznal ich náhradu, ktorej výšku aj položkovite vyčíslil.

5. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Tento žiadal napadnutý rozsudok zmeniť a jeho žalobe v celom rozsah vyhovieť. Svoje odvolanie zakladal na dôvodoch uvedených v ust. § 205 ods. 2 písm. b/, c/ a f/ O.s.p. Mal za to, že súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav, keďže nevykonal ním navrhované dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností a z neúplne zisteného skutkového stavu vyvodil aj nesprávny právny záver o premlčaní nároku žalobcu. Je toho názoru, že výsledky vykonaného dokazovania nedávajú podklad pre záver, že on svoj nárok neuplatnil v zákonnej trojročnej premlčacej lehote, nakoľko v súdnom konaní nepreukázal existenciu dohody účastníkov o lehote splatnosti vrátenia požičaných finančných prostriedkov do 2 rokov, v dôsledku čoho súd ustálil začiatok plynutia premlčacej doby ku dňu 25.9.2009 postupom podľa § 563 Občianskeho zákonníka. Má za to, že k záveru o premlčaní súd nemohol dospieť ani v časti nároku na vrátenie pôžičky vo výške 1.580,00 eur a to z dôvodu, že on navrhol a aj trval na vykonaní dôkazu výsluchom svedka W. V. - R., teda jeho otca k otázke existencie pôžičky a k otázke dohody účastníkov o dobe jej splatnosti. Považuje za nepochybné, že tento svedok mal vedomosť o okolnostiach poskytnutia finančných prostriedkov, výške pôžičky, ako aj o lehote, v ktorej žalovaná mala žalobcovi poskytnutú pôžičku vrátiť. Vykonaním výsluchu tohto svedka mienil žalobca odstrániť protichodné tvrdenia účastníkov v otázke existencie pôžičky a v súvislosti s tým preukázať aj dohodu účastníkov o lehote jej splatnosti, ktorá navyše vyplývala aj z listinného dôkazu a to výpisu z emailovej komunikácie medzi účastníkmi konania na stránke Pokec dňa 7.4.2011. V dôsledku neúplne zisteného skutkového stavu zavineného nevykonaním uvedeného dôkazu súd prvej inštancie dospel vo veci aj k nesprávne záveru o dôvodne vznesenej námietke premlčania.

6. K odvolaniu žalovaného sa vyjadřila žalobkyňa. Táto žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať jej náhradu trov odvolacieho konania. Vo vyjadrení poukázala na to, že vierohodnosť tvrdení žalobcu spochybňuje samotná skutočnosť, že tento prostredníctvom svojho právneho zástupcu pred podaním žaloby listom zo dňa 17.1.2013 požadoval od nej zaplatenie sumy 1.253,14 eur, v trestnom oznámení, ktoré na ňu podal, uviedol už inú sumu 2.833,14 eur a v žalobe, ktorá je predmetom tohto konania zase uviedol inú sumu 2.625,19 eur. Má za to, že už samotná táto skutočnosť predstavuje značné pochybnosti o tvrdeniach žalobcu. Ohľadne tvrdenej pôžičky, ktorá mala byť poskytnutá prostredníctvom otca žalobcu sa tento vo svojej účastníckej výpovedi na pojednávaní dňa 27.11.2013 vyjadril, že išlo o peniaze jeho otca. Konštatovala, že dôvodom podania tejto žaloby je snaha žalobcu realizovať jeho vyhrážky, ktoré uviedol potom, čo odmietla obnovenie spolužitia s ním, kedy sa vyjadril, že jej spraví zo života peklo. Z tohto dôvodu bola nútená trikrát si zmeniť telefónne číslo pre sústavné obťažovanie zo strany žalobcu. Vierohodnosť jeho tvrdení o pôžičke spochybňuje aj skutočnosť, že potom, čo odmietla obnovenie spolužitia so žalobcom sa tento domáhal vrátenia svojich hnutelných vecí, ktoré mal v jej byte a ktoré boli vydané oproti vyhotovenému záznamu dňa 8.11.2010 a považuje za nevierohodné, aby žalobca napriek preukázateľne značne rozvrátenému vzťahu čakal ďalšie 2 roky a až potom si uplatnil vrátenie finančnej hotovosti.

7. Dňa 1.7.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (CSP) upravujúci postup súdu v civilnom sporovom konaní. Podľa prechodných ustanovení uvedených v tomto zákone v § 470 ods. 1, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

8. Podľa ods. 2 právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostávajú zachované.

9. Na základe toho odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal s dôvodnosťou vznesenej námietky premlčania zo strany žalovanej a aj správne vo veci rozhodol, pokiaľ na základe záveru o dôvodnosti tejto námietky žalobu zamietol. Ani počas odvolacieho konania nevyšli najavo žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iné rozhodnutie, než ako rozhodol súd prvej inštancie. Za vecne správne a výstižné považuje odvolací súd aj dôvody prvostupňového rozsudku a preto sa v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP obmedzuje na konštatovanie správnosti týchto dôvodov a s poukazom na obsah odvolacích námietok žalobcu považuje k týmto za potrebné dodať:

10. Súd prvej inštancie nárok žalobcu z tvrdených pôžičiek zamietol s poukazom na záver o dôvodne vznesenej námietke premlčania, keď uzavrel, že žalobca nepreukázal existenciu dohody o tom, že pôžičky poskytnuté žalovanej mali byť vrátené v lehote 2 rokov tak ako to v konaní tvrdil. Odvolací súd považuje záver súdu prvej inštancie v časti, v ktorej konštatoval, že žalobca nepreukázal existenciu dohody o splatnosti pôžičky za správny a v tomto smere poukazuje na účastnícku výpoveď samotného žalobcu na pojednávaní dňa 27.11.2013, kedy uviedol „a bolo mi z jej strany povedané, že peniaze si požičiava, že ak by sme sa rozišli, tak peniaze mi vráti do 2 rokov“. Rovnako aj o tvrdení ďalšej pôžičke žalobca v tejto výpovedi uviedol: „Po vianočných sviatkoch v tom istom roku som zase žalovanej požičal sumu 2.000,- Kč na plávajúcu podlahu do jej bytu, bolo to tiež ústnou formou v byte žalovanej a tiež to bolo s tým, že ak sa rozídeme, tak mi to vráti. My sme sa so žalovanou rozišli 8.11.2010“.

11. Z obsahu takejto účastníckej výpovede žalobcu vyplýva záver, že aj podľa jeho samotných tvrdení splatnosť pôžičky bola viazaná na neurčitú skutočnosť (ktorá v budúcnosti vôbec nemusela nastať) a to, že žalovaná bude povinná pôžičku vrátiť v určitej lehote iba v prípade, ak sa účastníci rozídu. Takéto tvrdenie žalobcu teda vôbec nerieši otázku splatnosti tvrdenej pôžičky v prípade, ak by nedošlo medzi účastníkmi k ukončeniu ich spolužitia a to v tom smere, či by žalovaná mala takúto povinnosť vrátiť pôžičku aj v takomto prípade. Viazanie splatnosti na takto neurčitú skutočnosť robí aj podľa názoru odvolacieho súdu žalobcom tvrdenú dohodu v tejto časti neplatnou. Správny bol preto záver súdu prvej inštancie, ak otázku splatnosti pre neexistenciu dohody o splatnosti uzavrel tak, že v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka vychádzal z toho, že žalovaná by bola povinná pôžičku vrátiť prvého dňa potom, čo ju o to mohol žalobca požiadať a ide o deň 25.9.2009.

12. Odvolací súd k týmto dôvodom považuje za potrebné dodať, že právo na plnenie zo zmluvy o pôžičke sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka; začiatok plynutia premlčacej doby je pritom spájaný s okamihom, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Všeobecne pritom platí, že sa právo môže vykonať po prvý raz akonáhle vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu, teda keď nastal okamih, kedy mal dlžník povinnosť prvýkrát splniť dlh. Tento deň je potom dňom začiatku plynutia premlčacej doby podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Ak nebola splatnosť dlhu dohodnutá, ustanovená právnym predpisom alebo určená v rozhodnutí, možno o splnenie dlhu požiadať dlžníka kedykoľvek. Ten je potom povinný splniť v zmysle § 563 Občianskeho zákonníka dlh prvého dňa potom, keď ho veriteľ o plnenie požiadal. Ak môže veriteľ vyvolať splatnosť dlhu (ak môže požiadať dlžníka o splnenie dlhu), potom objektívne posudzované môže svoje právo aj vykonať (podať žalobu na súd). Prvá objektívna možnosť vykonania práva je teda daná okamihom, keď veriteľ mohol najskôr o splnenie požiadať. V takýchto prípadoch je potrebné považovať za deň rozhodujúci pre začiatok plynutia premlčacej doby deň, ktorý nasleduje po vzniku právneho vzťahu dohodnutého na neurčitú dobu. Preto tam, kde ide o právo časovo neobmedzeného právneho vzťahu je pre začiatok premlčacej doby rozhodný deň nasledujúci po dni, kedy došlo k vzniku tohto právneho vzťahu a nie deň, kedy došlo k splatnosti dlhu (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR 33Obo/846/2006).

13. Odvolací súd ďalej považuje za potrebné dodať, že skutočnosti uvedené žalobcom v jeho účastníckej výpovedi na pojednávaní o tom, že žalovaná mu mala peňažné prostriedky vrátiť potom, keď sa rozídu, môže mať vplyv nielen na záver o neurčitosti dohody o splatnosti pôžičky, ale aj na záver o tom, že medzi účastníkmi nedošlo k naplneniu zákonných podmienok potrebných pre vznik platnej zmluvy o pôžičke, a to v prípade, ak povinnosť vrátenia bola viazaná iba za podmienky, že účastníci konania sa rozišli, teda, že ukončili svoje spolužitie. Aj takýto záver o nepreukázaní podmienok uzavretia zmluvy o pôžičke by však viedol k rovnakému záveru súdu prvej inštancie o dôvodne vznesenej námietke premlčania a rozhodnutie by aj za takejto situácie viedlo k rovnakému výsledku.

14. Rovnaké závery možno aplikovať aj pre žalobcom tvrdené ďalšie pôžičky a na správnosti vyhodnotenia námietky premlčania, by nemohol zmeniť nič ani žalobcom navrhovaný dôkaz výpoveďou svojho otca. Keďže iné tvrdenia svedka by boli v rozpore s tvrdeniami samotného žalobcu, preto nevykonanie uvedeného dôkazu súdom prvej inštancie nemalo vplyv na vecnú správnosť rozhodnutia. Navyše tvrdenie žalobcu v jeho účastníckej výpovedi, že „išlo o peniaze otca“ spochybňuje v tejto časti aj aktívnu hmotnoprávnu legitímáciu žalobcu na vrátenie pôžičky, pokiaľ túto neposkytol on, ale jeho otec.

15. Na takýchto skutkových, ako aj právnych záveroch nemení nič ani obsah emailovej pošty žalovanej zo dňa 7.4.2011, keďže táto nepreukazuje, aké boli konkrétne okolnosti dohody medzi účastníkmi v čase tvrdeného poskytnutia pôžičiek. Všeobecné vyjadrenie žalovanej, že peniaze vráti bez bližšej konkretizácie o aké peniaze sa jedná nepreukazuje existenciu dohody o splatnosti žalobcom tvrdených pôžičiek.

16. S poukazom na tieto dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

17. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania sa zakladá na ust. § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, preto jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania a o výške týchto trov rozhodne súd prvej inštancie osobitným rozhodnutím.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).